www.alm.loxblog.com

بسمه تعالی

| | | | |
|---|---|---|---|
| سؤالات امتحان نهایی درس: **فلسفه و منطق** | رشته : ادبیات و علوم انسانی و علوم و معارف اسلامی | ساعت شروع : ۹ صبح | مدت امتحان : ۹۰ دقیقه |
| **سال سوم آموزش متوسطه** | | تاریخ امتحان : | ۱۳۸۹ / ۶ / ۹ |
| دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در **دوره‌ی تابستانی (شهریور ماه) سال ۱۳۸۹** | | مرکز سنجش آموزش و پرورش http://acc.medu.ir | |

| ردیف | سؤالات | نمره |
|---|---|---|
| | **فلسفه** | |
| ۱ | **تعیین کنید کدام عبارت صحیح و کدام غلط می باشد؟**<br>الف) در پاسخ به سؤال «چرا هر پدیده محتاج علت است؟» باید وارد قلمرو علوم تجربی شد.<br>ب) آنچه بیش از هر چیز ذهن اندیشمندان نخستین را به خود مشغول می‌داشت، دگرگونی‌هایی بود که پیوسته در جهان رخ می‌داد و می‌کوشیدند تا آن را توجیه عقلانی کنند.<br>ج) از نظر ارسطو «صورت» همان «طبیعت» است آنگاه که آن را به عنوان مبدأ حرکت و سکون در یک شیء در نظر بگیریم. | ۰/۷۵ |
| ۲ | **جاهای خالی را با کلمات مناسب کامل نمایید :**<br>الف) اگر «کثرت» در کار نبود، نمی‌توانستیم اشیاء را از یکدیگر ..... دهیم و اگر «وحدت» نبود، نمی‌توانستیم میان اشیاء ..... تشخیص دهیم.<br>ب) روش سوفسطائیان در تاریخ فلسفه بسیار مؤثر بوده است، زیرا آنها بحث‌های ..... را گسترش دادند و زمینه‌ی توجه به فن ..... را فراهم کردند.<br>ج) وظیفه‌ی یک فیلسوف از نظر ارسطو تفسیر جهان هستی از افق ..... است. | ۱/۲۵ |
| | **□ به سؤالات ذیل پاسخ کوتاه بدهید:** | |
| ۳ | معنای مشترکی که بین کاربرد فلسفه در گفتگوی روزمره ی مردم و کاربرد آن به شکل یک دانش خاص وجود دارد، چیست؟ | ۰/۲۵ |
| ٤ | مهم‌ترین مصداق فلسفه چیست و به چه موضوعی می‌پردازد؟ | ۰/۵ |
| ۵ | «انسان معیار همه چیز است» شعار چه کسی می‌باشد؟ | ۰/۲۵ |
| ٦ | علت‌های بیرونی یک پدیده را از نظر ارسطو نام ببرید. | ۰/۵ |
| ۷ | نظر سقراط در مورد هر یک از مسائل زیر چیست؟ به صورت مختصر بنویسید.<br>الف) ملاک انجام دادن یا ندادن یک کار<br>ب) راه رسیدن به دانش درست و مطمئن<br>ج) علت ترس از مرگ | ۱/۵ |
| | **□ به سؤالات ذیل پاسخ تشریحی و کامل بدهید:** | |
| ۸ | اگر بپذیریم «ادراک حسّی» می‌تواند حقیقت هر چیزی را دریابد و احتمال خطا در آن نیست، چه نتایج تناقض‌آمیزی به دنبال خواهد داشت؟ چرا؟ | ۲ |
| ۹ | دو مورد از سؤالات فلسفیِ علم حقوق و دو مورد از سؤالات فلسفیِ هنر را بنویسید. | ۱ |
| ۱۰ | نسبی بودن ماده و صورت را با ذکر مثال توضیح دهید. | ۱ |
| | «ادامه‌ی سؤالات در صفحه‌ی دوم» | |



www.alm.loxblog.com

www.alm.loxblog.com

باسمه تعالی

| | | | |
|---|---|---|---|
| سؤالات امتحان نهایی درس: **فلسفه و منطق** | رشته : **ادبیات و علوم انسانی و علوم و معارف اسلامی** | ساعت شروع : **۹ صبح** | مدت امتحان : **۹۰ دقیقه** |
| **سال سوم آموزش متوسطه** | | تاریخ امتحان : **۱۳۸۹ / ۶ / ۹** | |
| **دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دوره‌ی تابستانی (شهریور ماه) سال ۱۳۸۹** | | **مرکز سنجش آموزش و پرورش** http://aee.medu.ir | |

| ردیف | سؤالات | نمره |
|---|---|---|
| | **منطق** | |
| ۱۱ | **تعیین کنید کدام عبارت صحیح و کدام غلط می‌باشد؟**<br>الف) داستان تفکر انسان از زمان تدوین منطق در یونان آغاز شده است.<br>ب) برای ارائه‌ی تعریف دقیق باید از مفاهیمی استفاده کرد که دربرگیرنده‌ی محتوای درونی مُعَرَّف باشند.<br>ج) مفاهیم ذاتی در مقام فهم و تصور، مقدم بر ذات هستند.<br>د) محمول در قضیه‌ی حملی باید وصف و حالت موضوع باشد و حتماً باید بعد از موضوع قرار بگیرد.<br>هـ) دو قضیه وقتی متناقض هستند که کمیّت و کیفیت آنها با هم متفاوت باشد. | ۱/۲۵ |
| ۱۲ | **جاهای خالی را با کلمات مناسب تکمیل کنید:**<br>الف) تدوین‌گرِ علم منطق، ..... است.<br>ب) کاری را که برای رسیدن به چیستی یک مفهوم یا تصور انجام می‌دهیم، ..... می‌گویند.<br>ج) مقدم و تالی اجزای قضیه‌ی ..... می‌باشند.<br>د) از اقسام استدلال، استدلال آوردن از جزئی به کلی را ..... و از کلی به جزئی را ..... می‌نامند. | ۱/۲۵ |
| | **□ به سؤالات ذیل پاسخ کوتاه بدهید:** | |
| ۱۳ | تعیین کنید بین هر یک از دو تصور کلی ذیل، کدام یک از نسبت‌های چهارگانه(تساوی، تباین، مطلق، من وجه) برقرار است؟<br>الف) معلّم - شاعر ب) گُل - ماهی | ۰/۵ |
| ۱۴ | از میان مفاهیم ذیل «جنس قریب» ، «جنس بعید» و «فصلِ» انسان را بیابید.<br>«جوهر - ناطق - سفیدپوست - کاتب - حیوان» | ۰/۷۵ |
| ۱۵ | عبارات ذیل را تکمیل کنید:<br>الف) حد تامِ مثلث = شکلِ .....<br>ب) رسم تامِ ..... = حیوانِ ابزارساز<br>ج) رسم ناقصِ مثلث = مقدارِ ..... | ۰/۷۵ |
| ۱۶ | نوع هر یک از قضایای شرطی منفصل را تعیین کنید:<br>الف) دزد یا پول را می‌برد یا وسائل را.<br>ب) جاده یا یک طرفه است یا دو طرفه.<br>ج) نوزاد یا سالم است یا غیرسالم. | ۰/۷۵ |
| ۱۷ | جدول ذیل را کامل کنید :<br>اصل قضیه: هر الف ب است. \| عکس مستوی: ..... ب الف ..... \| متضاد: ..... الف ب ..... | ۱ |
| | **«ادامه‌ی سؤالات در صفحه‌ی سوم»** | |



www.alm.loxblog.com

www.alm.loxblog.com

باسمه تعالی

| | | | |
|---|---|---|---|
| سؤالات امتحان نهایی درس: **فلسفه و منطق** | رشته : **ادبیات و علوم انسانی و علوم و معارف اسلامی** | ساعت شروع : **۹ صبح** | مدت امتحان : **۹۰ دقیقه** |
| **سال سوم آموزش متوسطه** | | تاریخ امتحان : | **۱۳۸۹ / ۶ / ۹** |
| **دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دوره‌ی تابستانی ( شهریور ماه ) سال ۱۳۸۹** | | **مرکز سنجش آموزش و پرورش** http://acc.medu.ir | |

| ردیف | سؤالات | نمره |
|---|---|---|
| ۱۸ | تعیین کنید هر یک از قیاس‌های ذیل اولاً شکل چندم است ؟ ثانیاً منتج است یا عقیم ؟ ثالثاً اگر منتج است، نتیجه و اگر عقیم است دلیل آن چیست؟<br>الف) بعضی الف ب است – هیچ ب ج نیست.<br>ب) هیچ ب الف نیست – بعضی ب ج نیست. | ۱/۵ |
| | **□ به سؤالات ذیل پاسخ تشریحی دهید:** | |
| ۱۹ | جامع و مانع بودنِ تعریف یعنی چه؟ به اختصار بنویسید. | ۰/۵ |
| ۲۰ | آیا با پیدایش منطق‌های جدید، دوره منطق قدیم سرآمده است؟ توضیح دهید. | ۰/۷۵ |
| ۲۱ | اقسام برهان را نام ببرید و هر کدام را به اختصار تعریف کنید. | ۱ |
| ۲۲ | مغالطه را تعریف کنید و یک مثال برای آن بنویسید. | ۱ |
| | «موفق باشید» جمع نمره | ۲۰ |



www.alm.loxblog.com

www.alm.loxblog.com

باسمه تعالی

| | |
|---|---|
| راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: **فلسفه و منطق** | رشته : ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی |
| **سال سوم آموزش متوسطه** | تاریخ امتحان : ۹ / ۶ / ۱۳۸۹ |
| دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در **دوره‌ی تابستانی (شهریورماه) سال ۱۳۸۹** | مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir |

| ردیف | راهنمای تصحیح | نمره |
|---|---|---|
| | **فلسفه** | |
| ۱ | الف) غ ب) ص ج) ص (هر مورد ۰/۲۵) | ۰/۷۵ |
| ۲ | الف ) تمیز ( تفاوت) - تشابه ( همانندی)<br>ب) استدلالی - منطق<br>ج) علل اربعه (هر مورد ۰/۲۵) | ۱/۲۵ |
| ۳ | تبیین عقلانی | ۰/۲۵ |
| ٤ | مابعدالطبیعه ( یا فلسفه اولی یا متافیزیک یا هستی شناسی ) (۰/۲۵) - شناخت احکام وجود و هستی (۰/۲۵) | ۰/۵ |
| ٥ | پروتاگوراس (۰/۲۵) | ۰/۲۵ |
| ٦ | علت فاعلی - علت غایی (هر مورد ۰/۲۵) | ۰/۵ |
| ۷ | الف) درستی یا نادرستی آن کار ب) دست یافتن به تعاریف اشیا<br>ج) ترس از مرگ جز این نیست که آدمی خود را دانا پندارد بی‌آنکه دانا باشد. (هر مورد ۰/۵) | ۱/۵ |
| ۸ | نتیجه می‌گیریم هیچ انسانی نمی‌تواند عاقل‌تر از دیگری باشد(۰/۵) زیرا هر کس بهترین داور احساس‌هایی است که به دست می‌آورد، پس این که پروتاگوراس به تعلیم مردم می‌پردازد و مزد قابل توجهی هم دریافت می‌کند، کار غلطی است. باید بگوییم پروتاگوراس سرشوخی دارد که ما را به درس خود دعوت می‌کند و می‌خواهد حقیقت را به ما آموزش دهد. (۰/۵) حتی از این هم بالاتر بگوییم، همه‌ی بحث‌ها و کاوش‌های علمی و فلسفی بی‌معناست، (۰/۵) زیرا اگر قرار باشد هر پندار و عقیده‌ای درست شمرده شود، پس آیا ابلهانه نیست که مردم درباره‌ی آراء و عقاید هم گفتگو کنند. (۰/۵) | ۲ |
| ۹ | «جرم» چیست (۰/۲۵) و چه کسی باید برای مجازات مجرمان «قانون» وضع کند؟ (۰/۲۵) و ...<br>زیبایی چیست؟ (۰/۲۵) فرق هنرمند با دیگران در چیست؟ (۰/۲۵) و ... | ۱ |
| ۱۰ | یعنی چیزی ممکن است در مقایسه با یک چیز ماده و قوه باشد (۰/۲۵) و نسبت به چیز دیگر صورت و فعلیت. (۰/۲۵) مثلاً تخم‌مرغ نسبت به نطفه‌ی اولیه صورت است و نسبت به جوجه ماده (ذکر هر مثال صحیح دیگر قابل قبول می‌باشد.) (۰/۵) | ۱ |
| | **منطق** | |
| ۱۱ | الف) غ ب) ص ج) ص<br>د) غ هـ) ص (هر مورد ۰/۲۵) | ۱/۲۵ |
| ۱۲ | الف ) ارسطو (۰/۲۵) ب ) تعریف (۰/۲۵)<br>ج ) شرطی ( یا شرطی متصل) (۰/۲۵) د ) استقراء (۰/۲۵) - قیاس (۰/۲۵) | ۱/۲۵ |
| ۱۳ | الف ) عموم و خصوص من وجه (۰/۲۵) ب ) تباین(۰/۲۵) | ۰/۵ |
| | «ادامه در صفحه‌ی دوم» | |



www.alm.loxblog.com

www.alm.loxblog.com

باسمه تعالی

| | |
|---|---|
| راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: **فلسفه و منطق** | رشته : **ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی** |
| **سال سوم آموزش متوسطه** | تاریخ امتحان : ۹ / ۶ / ۱۳۸۹ |
| دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در **دوره‌ی تابستانی (شهریورماه) سال ۱۳۸۹** | مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir |

| ردیف | راهنمای تصحیح | نمره |
|---|---|---|
| ۱۴ | جنس قریب = حیوان (۰/۲۵) جنس بعید = جوهر (۰/۲۵) فصل = ناطق (۰/۲۵) | ۰/۷۵ |
| ۱۵ | الف) سه ضلعی (۰/۲۵) ب) انسان (۰/۲۵) ج) دارای سه زاویه (۰/۲۵) | ۰/۷۵ |
| ۱۶ | الف) مانعة الخلوّ (۰/۲۵) ب) حقیقی (۰/۲۵) ج) حقیقی (۰/۲۵) | ۰/۷۵ |
| ۱۷ | عکس مستوی = بعضی (۰/۲۵) ب الف است (۰/۲۵)<br>متضاد = هیچ (۰/۲۵) الف ب نیست (۰/۲۵) | ۱ |
| ۱۸ | الف ) شکل ۱ (۰/۲۵) – منتج بعضی الف ج نیست (۰/۵)<br>ب ) شکل ۳ (۰/۲۵) – عقیم زیرا صغری موجبه نمی‌باشد (یا) هر دو مقدمه سالبه است (۰/۵) | ۱/۵ |
| ۱۹ | یعنی تعریف به گونه‌ای باشد که به طور کامل مجهول ما را روشن کند، نه اینکه بعضی از ویژگی‌های مجهول را روشن کند و بعضی را نادیده بگیرد. (۰/۲۵) و بعضی از ویژگی‌های بی‌ارتباط را نیز شامل شود. (۰/۲۵) | ۰/۵ |
| ۲۰ | خیر- زیرا دستاوردهای جدید علمی به معنی درستی آنها و غلط بودن نظریات قدیمی نمی‌باشد. (۰/۲۵) و همین استدلال که «هر چیز جدیدی درست است.» خود نوعی استدلال تمثیلی یا استقرائی است که در منطق ارزش یقینی ندارد. (۰/۲۵) باید محدوده‌ی منطق جدید و قدیم را تعیین و جدا نمود و از هر دو بهره برد. (۰/۲۵) | ۰/۷۵ |
| ۲۱ | برهان انّی (۰/۲۵) برهان لمّی (۰/۲۵)<br>انّی = از معلول به علت پی بردن است. (۰/۲۵)<br>لمّی = از علت به معلول پی بردن است. (۰/۲۵) | ۱ |
| ۲۲ | مغالطه عبارت است از : استفاده از شکل ظاهری استدلال و مخفی کردن صورت یا ماده غلط آن استدلال به منظور مخدوش کردن ذهن مخاطب (۰/۵)<br>یکی از مثال‌های کتاب یا هر مثال صحیح دیگر قابل قبول است (۰/۵) | ۱ |
| | «موفق باشید» جمع نمره | ۲۰ |

**توجه** : بیان پاسخ‌های درست به زبان ساده و یا با عباراتی غیر از الفاظ کتاب درسی نیز قابل قبول می‌باشد.

با تشکر و عرض خسته نباشید. **أجرُکُم عِندَا...**



www.alm.loxblog.com